

JAARVERSLAG 2019

Vergaderingen

Het bestuur vergaderde van januari tot en met december maandelijks in het Elgersmahuis, met uitzondering in de maanden augustus en november.

Daarnaast waren bestuursleden het gezicht van SBH bij diverse gebeurtenissen. Zo waren één of meerdere bestuursleden aanwezig bij diverse bijeenkomsten van de gemeente SWF, zoals bijeenkomst Erfgoedorganisaties, Cultuur- en Museumbeleid, herbestemming Stadhuis en zitting in de werkgroep herinrichting binnenstad Bolsward.

Bestuursmutaties/-samenstelling

Huidige bestuurssamenstelling:

Cor Greydanus	voorzitter / afdeling restauratie
Jan Sangers	secretaris / afdeling archieven
Brenda Nijboer	penningmeester / notuliste
Daniël Nauta	algemene zaken
Rob Veldman	bouwkundige zaken / afdeling restauratie
Mieke Kasimier	facilitaire zaken
Marjan Zijlstra	algemene zaken / organisatie Open Monumentendag

Donateurs

Op 01 januari 2019 had SBH 403 donateurs en op 31 december 2019 418 donateurs.

Op 12 april 2019 heeft de SBH haar jaarlijkse donateursbijeenkomst gehouden.

Het verslag hiervan is als losse bijlage bij dit jaarverslag gevoegd.

Werkgroepen

Werkgroep Archieven / Archiefcentrum

Tot en met november 2019 was het archiefcentrum iedere vrijdagmiddag te bezoeken boven de bibliotheek aan de Markstraat. Eind november 2019 is het archiefcentrum verhuisd naar het Skilwyk 15 (oude Rabobank). Het archiefcentrum is iedere vrijdagmiddag te bezoeken van 14.00 uur tot 16.30 uur. Een aantal vrijwilligers en enkele bestuursleden hebben om toerbeurt zitting in het archiefcentrum. Jaarlijks trekt het archiefcentrum zo'n 200 bezoekers. Namens het bestuur is Jan Sangers, samen met Johan Dijkstra, aanspreekpunt voor het archiefcentrum.

Werkgroep Stadhuis

De stand van zaken omtrent de verbouw en renovatie van het Stadhuis is via de media en onze nieuwsbrieven gepubliceerd.

Stichting Bolswards Historie is nog altijd nauw betrokken bij de realisatie van het totaalplan voor het Cultureel Historisch Centrum "De Tiid" en de restauratie van het Stadhuis.

Werkgroep Restauratie

Binnen Stichting Bolswards Historie is een afdeling "Restauratie" met eigen statuten en financiën. Wat deze afdeling zo al doet en realiseert, wordt vermeld in ons magazine onder de rubriek "Van de Bestuurstafel" en tijdens de jaarlijkse donateursvergadering.

Werkgroep Archeologie

SBH heeft sinds april 2018 een Werkgroep Archeologie. Deze werkgroep bestaat uit Peter Mulder, Hans Mol, Jan Keuvelaar en Obe van der Meer.

Deze werkgroep heeft onder andere de concept rapportage van de opgravingen aan het Broereplein doorgenomen.

Magazine Bolswards Historie

Twee maal per jaar verschijnt het Magazine Bolswards Historie. In het voorjaar van 2019 is nummer 16 gepubliceerd met als thema 'Muziek'. In het najaar van 2019 is nummer 17 gepubliceerd met als thema 'Transport uit het verleden.

De redactiecommissie bestaat momenteel uit Peter Mulder, Dicky Bosma-Faber, Johan Dijkstra, Jan Sangers, Daniël Nauta en per 1 december 2019 Mark Vallinga.

Het magazine wordt gratis aan de donateurs verstrekt en is tegen betaling verkrijgbaar bij diverse winkeliers in Bolsward. Het werven van adverteerders blijft een issue. Om de kosten van het magazine te reduceren wordt het magazine via een internetdrukkerij gedrukt.

Om de magazines te bewaren is er in het archiefcentrum een verzamelmap verkrijgbaar. In deze verzamel kunnen ongeveer 15 magazines worden opgeborgen. De kosten voor deze verzamelmap bedraagt voor donateurs € 8,00 en voor niet-donateurs € 10,00 exclusief verzendkosten.

Geschenken / nieuwe aanwinsten

- Jan Vijver bracht ons een viertal cd-roms met foto's uit Bolsward. Onderwerpen daarop zijn: Markante Bolswarders, de restauratie van de toren van de Franciscus basiliek, het atelier van de firma Prico, (Prins confectie) aan het Skilwyk en de Fietselfstedentocht o.a. de deelname van Van Agt. Tevens ontvingen wij van Jan een doos met CD-roms waarop foto's die in het Bolswarder Nieuwsblad zijn verschenen.
- Uit het stadhuis zijn onder andere gekomen: foto's van de naoorlogse burgemeesters, het spreekgestoelte van de gemeente Bolsward, een bord van de Moerhimbrêge en een bord dat waarschuwde voor slipgevaar op de tramrails, straatnaambordje van het Raadhuisplein.
- De heer en mevrouw B. Eerdmans schonken ons uit familiebezit een tweetal boeken voor ons documentatiecentrum. Het betreft: "Tsiens Fryske monuminten" van H. Twerda en "Christus' geboorte en jeugd in de gewelofschilderingen van Bolswards St.Maartenskerk", van Dolf van Weezel Errens;
- Van mevrouw Altena ontvingen wij een uithangbord en schoenmakersattributen van haar grootvader Wiersma. Hij was schoenmaker en woonde in de Kleine Hoogstraat;
- Van de heer Frits Veldmeijer van de Noordelijke schippers van de LVBHB kregen we nog een tweetal foto's van de Stoombootkade in de dertiger jaren.
- Van Kerst Postma kregen we een aantal zeer interessante foto's van de zolder van het pand Kerkstraat 3. Een van de oudere woonhuizen in de stad, met prachtige gebinten op de zolder, die eeuwenoud zijn. Tevens ontvingen wij ter digitalisering een boek over de familie Witteveen. Tevens schonk Kerst ons twee boeken "Geschiedenis van Friesland. 1750-1995" en "De wereld van Cornelis Jetses".
- Mevrouw Hendriks schonk een aantal foto's van de Gezondheidscommissie Wonseradeel uit het begin van de vorige eeuw. Bolsward viel onder die commissie. De foto's betreffen de inspectie door de commissie van de barakken voor de arbeiders aan de Afsluitdijk, begin dertiger jaren.
- Van mevrouw Annie Engel-Ypma uit Burgum ontvingen wij een oude doofpot met ronde bodem.
- Via de veiling in IJlst kocht Anton van der Weide voor ons een ingelijst poster met een aankondiging van de zomertentoonstelling in Bolsward met als thema Fryske Kunst in het stadhuis in de maanden juli en augustus 1952.
- Tevens verblijdde Johan van der Weide ons met de stadsvlaggen van Bolsward, die hoorden bij het Bolswarder skûtsje. Hij heeft ze gehaald bij Meeter in Akkrum die het schip indertijd had overgenomen.
- Mevrouw Tromp-Heeres schonk ons het boek "Yn it span" en een schilderij van Taco van der Meer (afbeelding van het stadhuis, uitgevoerd in aquarel met wasco). Verder gaf zij een aantal gemeentegidsen uit vroeger jaren, een foto van het oude woonhuis van Heeres aan het Grootzand, enkele speldjes van Van der Plaats, een gedicht van Gysbert Japicx in lijst, diverse fotoalbums en enkele sleutelhangers en een diaserie met promotiemateriaal rond de koffieproductie van Van der Plaats. Mevrouw Tromp-Heeres schonk ons ook een getekende voorstudie gemaakt voor het beeld van haar vader dat tot heden in de trapopgang van de bibliotheek hing.
- Jan Visser schonk ons een tweetal boeken uit de negentiende eeuw betreffende de inschrijving van verzekeringen uit het archief van een van de voorgangers van de Friesland Bank, die hij indertijd bij de nieuwbouw van de Bank had gered van ondergang in de papiercontainer.

- De heer A. Gerritsma leverde ons enkele oude foto's van een boerderij aan de Marnedijk en een oude kijk op de hoek van de Nieuwmarkt. Deze foto's zijn gescand en in ons bestand opgenomen.
- Via Dicky Bosma kregen we van Bernard Visser een boek met o.a een ets van het stadhuis, alsmede een paar kwitanties en advertenties.
- Elly Eekhof heeft een tas met oude deurkrukken geschonken, afkomstig uit het pand Turfkade / hoek Witherenstraat, haar ouderlijke woning.
- Mevrouw C. Hendriks verblijdde ons met een oud aantekenboekje van de R.K. Armenkas uit Witmarsum en een droge naald ets van het apothekerspoortje. Verder zat in deze schenking een foto van een tegeltableau in de vloeiastkast van de apotheek Hendriks aan de Markstraat nummer 3, vermoedelijk daterend uit ca. 1650.
- Van de heer Van der Meulen kregen we een afdruk van een aquarel van Jan Korthals, met een gezicht op het stadhuis vanaf de Marktstraat in de 60'er jaren.
- Van de heer Johan Koning uit Sunnysvale in Canada kregen we een foto van de leden van het St. Franciscus kerkkoor, met de namen van de op de foto afgebeelde personen.
- Cor Greydanus schonk de Stichting een schilderij van Taco van der Meer, dat jarenlang bij zijn ouders en daarna bij zijn zuster boven de schoorsteenmantel had gehangen. Het schilderij toont de Martinikerk, gezien vanaf de hoek van Grote Dijkstraat en St.Jansstraat. Tevens schonk Cor een schilderij van de boerderij "Groot Eekwerd" geschilderd door zijn vader. Deze hangt in onze bestuurskamer in het Elgersmahuis.
- Roland Haagsma heeft ons verblijd met een groot aantal foto's en andere materialen, waaronder een bruine melkfles, afkomstig van de KNM.
- Van de families Van der Feer uit Nijland en Staverman-van der Werff uit Franeker ontvingen wij via Peter Mulder een kleine aquarel, geschilderd door Taco van der Meer en enkele oude kruiken van de firma Plantinga.
- Sita Osinga schonk ons een knipselalbum met artikelen en foto's uit Bolswards Nieuwsblad over de periode 1970 en 1971.
- Van Homme Veltman ontvingen wij een foto met artikel van de reünie van bewoners van de verdwenen Claas Baardtstraat in plan Zuid.
- Tevens ontvingen we diverse fotoalbums, losse foto's, documenten en boeken welke door ons gescand mochten worden.
- Van Peter Mulder schonk ons verschillende zaken:
 - Een LP van het Tamboer-, Majorette-, en Lyrakorps "Oranje", Bolsward
 - Een plaquette van het voormalige marineschip Hr.Ms. Bolsward
 - Een tegeltje ter gelegenheid van de sporttoernooien op Koninginnedag 1967
 - Een tegeltje van het Internationaal Folkloristisch Dansfestival Bolsward uit 1983.
 - Een tegeltje waarop afgebeeld het stadhuis van Bolsward.
 - Een koperen printplaat van drukkerij Osinga, afbeelding het stadhuis.
 - Een krantenartikel uit het Bolswards Nieuwsblad over de Broerekerk en het Raadhuis van Bolsward.
 - Een krantenartikel over wetenswaardigheden van Bolsward.
 - Diverse fotonegatieven
 - Een bestektekening van de Woningstichting Bolsward over de restauratie van 13 woningen aan de Schelte á Bolswertstraat, getekend door B. Jorna in 1977.
 - Fotoboek van de band Mud, een optreden in het Julianapark, in opdracht van de Winkeliersvereniging "Doka" in 1976.
- Via marktplaatsen kregen wij een aantal objecten in ons bezit, te weten:
 - een hoed, vervaardigd door A.P. Gerritsma, in de negentiende eeuw hoedenmaker in de Jongemastraat;
 - een wandbord met een afbeelding van de Martinikerk, vervaardigd in 1928 door de Porceleyne Fles uit Delft.;
 - een tweetal porseleinen kop en schotel van de firma Van der Plaats, inclusief een pak koffiebonen.
 - een grote bus voor koffie van de fa. Bölger, die in het begin van de vorige eeuw gevestigd was op de hoek van Witherenstraat en Marktstraat.

- Door het bestuur is een originele kaart van Bolsward aangekocht. Het is een niet ingekleurde kaart uit de stedenatlas van Blaeu uit ca. 1649. Voorlopig hangt hij in de bestuurskamer in het Elgersmahuis, na te zijn ingelijst door atelier De Hoeklijst.

Open Monumenten Dag Special 23 maart 2019 en Landelijke Open Monumentendag 14 september 2019

Tijdens de Tjalkendagen op 23 en 24 maart 2019 heeft SBH een Open Monumentendag Special georganiseerd. Voor deze OMD Special heeft SBH subsidie aangevraagd bij de Gemeente SWF en heeft een bedrag ontvangen van € 1.500,00. De ondernemersvereniging heeft een bijdrage aan SBH gedaan van € 500,00. De organisatie van de Tjalkendagen lag bij het bestuur van de Stichting Koopmanswelvaart.

Het thema van de landelijke Open Monumentendag op 14 september 2019 was 'Plekken van plezier'. De organisatie en coördinatie was in handen van SBH. De gemeente SWF heeft aan SBH hiertoe een subsidiebedrag toegekend van € 1.169,00.

In Bolsward waren diverse gebouwen te bezichtigen, zoals de hal en de stijlkamer van het Elgermahuis, Broerekerk, St. Franciscuskerk, Martinikerk, Doopsgezinde kerk, voogden- en voogdessenkamer, vestibule en spreekkamer van Het Weeshuis, de panden en het hofje van H, Nannes en C. Epes-stichting, voogdenkamer/stijlkamer van het St. Anthonygasthuis, Gysbert Japicxhûs en Titus Brandsma museum.

Tevens was het mogelijk om een stadsrondvaart te maken, alsmede een stadswandeling onder leiding van een gids. Op een paar locaties waren extra activiteiten. Zo was er in de Broerekerk een danspresentatie onder leiding van mevrouw S. Zijlstra. In het Weeshuis werd door mevrouw K. Schlingemann poëzie voorgedragen en in de Martinikerk was er een fototentoonstelling van mevrouw M. Meulenbrug.

Er kwamen ongeveer 400 à 500 bezoekers naar Bolsward, waaronder ook buitenlandse uit o.a.: Canada, de USA, GB, Duitsland en zelfs uit Chili.

Schilderij 'Salomons Oordeel'

Tijdens de donateursavond van 12 april 2019 heeft het bestuur bekend gemaakt om de restauratie van het schilderij Salomo's Rechtspraak, dat in de Vierschaar van het stadhuis hing en in zeer slechte staat verkeerd, te realiseren, met behulp van de inwoners en bedrijven. Er is een bidbook samengesteld waarmee inwoners en bedrijven in Bolsward enthousiast te maken voor dit project. Voor de restauratie van het schilderij en de lijst is ca. € 50.000,00 benodigd. Uit de reserves van de Oudheidkamer zal het bestuur een bedrag van € 24.000,00 beschikbaar stellen voor de restauratie. De Wassenbergh-Clarijs-Fontein stichting heeft een subsidiebedrag van € 10.000,00 verstrekt. Tevens heeft de gemeente SWF een bijdrage toegezegd.

Overige zaken 2019

- SBH heeft maandelijks een nieuwsbrief uitgebracht.
- SBH heeft diverse lezingen verzorgd (onder andere voor de NVVH);
- Twee enthousiaste Bolswarders hebben de facebookpagina 'Och heden juh, Bolsward' opgericht. In overleg met de eigenaar van het account hebben wij nu ook de mogelijkheid om via onze website kennis te nemen van de verhalen en foto's.
- SBH heeft in november 2019 haar website ondergebracht bij een andere bedrijf (IDS Internet). De reden hiertoe was dat het CMS systeem (voor het beheer en plaatsen van foto's/teksten) zodanig was verouderd, dat het bijwerken erg lastig werd. De website is nu ook goed leesbaar op de smartphone en tablet
- Het bestuur van SBH heeft een nieuwe bestuursfoto laten maken. Deze is gepubliceerd in MBH nummer 17 en te bekijken op de website.
- SBH heeft van de gemeente SWF de afwijzende beslissing ontvangen betreffende ons bezwaar tegen de aanleg van de traptreden in de Appelmarkt.
- Bestuurslid Marjan Zijlstra heeft namens het bestuur van SBH deelgenomen aan de Verhalenavond op 15 november 2019. Zij heeft in de Martinikerk een verhaal verteld over de Bolswarder Oliekoeken.